

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет

Кафедра етнології та краєзнавства

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з навчально-педагогічної та наукової роботи

«27» червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРИЧНА ТУРИЗМОЛОГІЯ

для студентів

Галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

03 Гуманітарні науки
032 Історія та археологія
другий (магістерський)
Історичне туризмознавство
обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2021/2022</u>
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	<u>екзамен</u>

Викладач: Терес Наталія Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри етнології та краєзнавства

Пролонговано: на 2022/2022 н.р. 2022 р. (підпис, ПІБ, дата)

на 20 / 20 н.р. () « » 20 р. (підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Терес Наталія Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри етнології та краєзнавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри етнології та краєзнавства

 Капелюшний В.П.

Протокол № 13 від 30.08.2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол №7 від « 26 » серпня 2021 року

Заступник голова науково-методичної комісії

Купчик О. Р.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування у студентів знань про науково-методологічні основи туризмології як міждисциплінарного навчального курсу, узагальнення теоретичних знань про туризм як специфічного гуманітарного та соціально-економічного інституту; ознайомлення з категоріальним апаратом туризмології; систематизація наукових підходів до визначення феномену туризму; аналіз діалектичного зв'язку між теорією та практикою туризму; вивчення основних туризмологічних концепцій; ознайомлення із супутніми дисциплінами туризмології; отримання знань щодо принципів організації туристичного процесу для опанування туристично - екскурсійною справою.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* основні етапи історії України та всесвітньої історії.
2. *Вміти* проводити пошукову роботу в бібліотеках, відділах картографії та бібліографії, опрацьовувати газетні і журнальні фонди, електронні бази даних.
3. *Володіти елементарними навичками* відбору методів та підходів до аналізу явищ матеріальної і духовної культури, історичного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Історична туризмологія» є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», які обрали спеціальність 032 «Історія та археологія», ОНП «Історичне туризмознавство». Вивчення спецкурсу охоплює широке коло гуманітарних наук, які безпосередньо дотичні до проблем туристичної галузі. Дисципліна має комплексний і міждисциплінарний характер, базується на попередньо отриманих знаннях з історії України, всесвітньої історії, етнології та краєзнавства, дозволяє зрозуміти можливості реалізації базових знань в практичній діяльності, екскурсійній та туристичній справі.

4. Завдання (навчальні цілі): забезпечити цілісні знання про особливості історичної туризмології, розкрити наявний потенціал дисципліни і перспективні можливості; вміти застосувати отриманні знання в туристично-екскурсійній діяльності.

Навчальна дисципліна «Історична туризмологія» сприяє виробленню у студентів професійних навичок, необхідних для роботи в туристично - екскурсійній та краєзнавчій сфері. Світоглядний аспект дисципліни полягає у популяризації «Історичної туризмології» як важливого інструменту зростання соціально- економічного добробуту населення та збереження історичної спадщини.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	<i>Знати основні поняття та визначення, особливість структури історичної туризмології</i>	<i>лекція, семінар</i>	<i>контрольна робота ЗМ1</i>	<i>5%</i>
1.2	<i>Знати основні етапи історії</i>	<i>лекція, семінар</i>	<i>контрольна</i>	<i>5%</i>

1.2	Знати основні етапи історії туризму та туризмознавчих наукових шкіл	лекція, семінар	контрольна робота ЗМ2	5%
2.1	Вміння аналізувати основні проблеми історичної туризмології як соціогуманітарної науки	лекція, семінар	усне опитування ЗМ1	20%
2.2	Вміння інтерпретувати історіософський контекст прикладних наук про туризм	лекція, семінар	усне опитування ЗМ2	20%
3.1	Навички та вміння розробляти і виконувати тематичні дослідження, інтерпретувати дані і робити висновки	самостійна робота	реферат ЗМ1	5%
3.2	Удосконалювати навички та вміння щодо формування нового туристичного продукту, нових напрямків туристичної політики	самостійна робота	реферат ЗМ2	5%
4.1	Здатність критично використовувати наукові бази даних та інші відповідні джерела інформації при формуванні туристичного продукту		екзамен, перше питання	20%
4.2	Приймати і обґрунтовувати рішення щодо розробки новацій у туристичній сфері та нести відповідальність за пропозиції на основі принципів добросовісності та норм професійної етики		екзамен, друге питання	20%

Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)							
	1.1	1.2.	2.1	2.2.	3.1	3.2	4.1	4.2
ПРН 1. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми історичної туризмології, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.	+	+	+	+			+	+
ПРН 11. Використовувати набуті знання для створення та просування історико-культурного туристичного продукту в системі туристичного бізнесу.			+				+	+
ПРН 12. Проведення дослідної роботи – аналізу змісту історико-туризмознавчого компоненту у туристичній сфері.					+	+		
ПРН 14. Розробляти тематику та наукову концепцію історико-культурних туристичних проектів, управляти їх реалізацією.					+	+	+	+

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗМ1 (тест): РН 1.1, 1.5. — 10 балів/ 6 балів*.
2. Контрольна робота з тем ЗМ2 (тест): РН 1.4., 2.1. — 10 балів/ 6 балів.
3. Індивідуальне завдання 1: РН 1.2. - 10 балів/ 6 балів.
4. Індивідуальне завдання 2: РН 1.3. - 10 балів/ 6 балів.
5. Оцінювання роботи під час семінарських занять (ЗМ 1): РН 1.1., 1.5. - 20 балів/ 12 балів.
6. Оцінювання роботи під час семінарських занять (ЗМ 2): РН 1.4., 2.1. - 20 балів/ 12 балів.
7. Підсумкова контрольна робота (іспит) Р.Н. 2.2., 4.1. - 40 балів / 24 бали

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю

- підсумкове оцінювання: екзамен.

- форма оцінювання – екзамен;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент на екзамені – **40 балів**;
- мінімальний пороговий рівень екзаменаційної оцінки, за якої іспит вважається складеним – **24 бали**.
- форма проведення екзамену – письмова, види завдань – завдання, які потребують розгорнутих відповідей.

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (за модульні контрольні роботи), за виконання індивідуальних завдань, роботу на семінарських заняттях, підсумкову контрольну роботу.

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу студентів і завершується рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1 - 4, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 5 –8.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (контрольні роботи, усне опитування, індивідуальне завдання, реферати) і підсумкове оцінювання (екзамен).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання – максимум 60 балів; підсумкове оцінювання (екзамен) – максимум 40 балів).

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Підсумковий контрольна робота / екзамен
30 залікових балів (максимум)			30 залікових балів (максимум)			
Самостійна робота (виконання індивідуального завдання)	Семінари	Модульний контроль	Самостійна робота (виконання індивідуального завдання)	Семінари	Модульний контроль	
5 (максимум)	15 (максимум)	10 (максимум)	5 (максимум)	15 (максимум)	10 максимум	

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем, так і деяких розділів тем програми курсу. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється під час семінарських занять, оцінювання

індивідуальних завдань (реферат, есе), модульних контрольних робіт, підсумкової контрольної роботи.

Упродовж семестру оцінюється робота студента *під час кожного семінару* (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 1 до 5 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 1-3 бали;
- логіка викладення 1 бал;
- використання основної і додаткової літератури 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

Виконані індивідуальні завдання (реферат/есе) студент подає викладачеві не на останньому семінарі до проведення модульного контролю з відповідного Змістового модулю, зокрема. **Індивідуальне завдання 1(реферат/ есе)** (остання декада жовтня) і **Індивідуальне завдання 2 (реферат /есе 2)** (остання декада листопада).

Критерії оцінки **Індивідуального завдання 1 (реферату):**

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 5 балів;
- тема розкрита неповно 3-4 бали;
- реферат суто компілятивного рівня 2 бали;
- розкритий лише окремий аспект 1 бал.

Теми рефератів (есе) викладач пропонує студентам на першому семінарському занятті (орієнтовно перша декада вересня).

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **модульні контрольні роботи (МК)**.

Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій або тестовій формі. Тест містить 10 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за МК – 10 балів. Студент, який не виконав вимоги по самостійній роботі, не допускається до складання МК, і даний модуль йому не зараховується.

Екзаменаційний білет містить два завдання, кожне з яких оцінюється у 20 балів.

Критеріями оцінювання відповіді є:

Відповідь повна, подане власне бачення проблеми	19-20
Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу	16-18
Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання	13-15
Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки	10-12
Відповідь фрагментарна, відображені лише деякі аспекти проблеми	7-9
Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу	4-6
Відповідь має значні помилки	1-3

Умовою допуску до екзамену є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 20 балів (критично-розрахунковий мінімум). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт. Рекомендований мінімум для допуску до екзамену – 36 балів.

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) екзамен	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>36</i>	<i>24</i>	<i>60</i>
Максимум	60	40	100

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно/ Excellent	90-100
Добре Good /	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Не задовільно / Fail	0-59

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ, СЕМІНАРІВ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Семінари	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Історичний контекст туризмології як соціогуманітарної науки.			
Тема 1. Історичний контекст туризмології як науки. Основні поняття та визначення.	2	1	8
Тема 2. Історія становлення її та формування наукових шкіл в туризмології.	2	2	8
Тема 3. Теоретичні та історіософські засади функціонування туризму.	2	2	8
Тема 4. Історичні етапи розвитку світового туризму.	2	2	8
Тема 5. Антропологія туризму.	2	2	8
<i>Модульна контрольна робота</i>		1	
Змістовий модуль 2. Історико-культурні чинники туризму.			
Тема 6. Класифікація туристичних ресурсів. Історико-культурні туристичні ресурси.	2	1	8
Тема 7. Етноісторичні чинники в туризмі.	2	2	8
Тема 8. Історія екскурсійної справи. Екскурсологія туризму.	2	2	8
Тема 9. Історія туристичної реклами.	2	2	8
Тема 10. Туристична дипломатія:	2	2	8
<i>Модульна контрольна робота</i>		1	
Разом	20	20	80

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

лекцій – 20 год.,

семінари -20 год.,

самостійна робота – 80 год.

9. Рекомендовані література:

Основна:

1. Кляп М.П., Ф. Ф. Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. К.: Знання, 2011. 334 с.
2. Кузік С. П. Географія туризму. Навчальний посібник. К.: Знання, 2011. 271 с.
3. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). 3-є вид., перероб. та доп. К.: «Альт прес», 2005. 436 с.
4. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство. Вступ до фаху. К.: ВПЦ «Київський університет», 2008.
5. Пазенок В.С. Туризмология. Теоретический образ туризма. К.: Альтерпрес, 2012. 276 с.
6. Туризмология: концептуальні засади теорії туризму /В.К. Федорченко, В.С. Пазенок, О.А. Кручек та ін. К.: ВП «Академія», 2013. 368 с.
7. Туристичні ресурси України. Навчальний посібник /О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, В.І. Стафійчук. К.: Альтпрес, 2007. 369 с.
8. Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму. Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2005. – 320 с.

Додаткова:

1. Аржанов Н.П., Пирогова Т.А. История отечественной рекламы. Галерея рекламной классики. Харьков: Студцентр, 2004. 304 с.
2. Ткаченко Т.І. Сталій розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія 2-ге вид., допов. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. 436 с.
3. Гуцуляк Г.Д. Земельно-ресурсний потенціал карпатського регіону . Львів: Світ, 1991. 151 с.
4. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці: Зелена Буковина, 2003. 312 с.
5. Лукашевич М. П. Соціологія туризму: Курс лекцій / М. П. Лукашевич, Ф. Ф. Шандор. Переді. В. К. Федорченко. Ужгород: Мистецька Лінія, 2008. 340с.
6. Лукашевич О. Н. Психология туризма; концептуальное определение. Монография / Оксана Лукашевич. Киев: Издательство КУТЕП, 2004. 228с.
7. Немець Л. М. Туристсько-рекреаційні ресурси світу: навчально-методичний посібник /Л. М. Немець, Г. О. Кулешова, А. В. Соколенко. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 102 с.
8. Педагогіка туризму / В.К. Федорченко, Н.А. Фоменко, М.І. Скрипник та ін. К.: Видавничий дім "Слово", 2004. 296 с.
9. Обрисько Б. А. Реклама і рекламна діяльність: Курс лекцій. К.: МАУП, 2002. 240 с.
10. Парфіненко А.Ю. Туристичне країнознавство. Навчальний посібник. Харків: бурун – книга, 2009. 288 с.
11. Терес Н. Історичні та міфологічні образи в історико-культурному туризмі // Друга міжнародна науково-практична конференція. Історико-культурний туризм: український та зарубіжний досвід. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». 2022. С. 114-117.
12. Туризм як пріоритетний напрям соціально-економічного розвитку регіону: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці – м. Сучава, 23-24 квітня 2015 р. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2015. 448 с.